

Czyste Powietrze

Zdrowy wybór. Twój wybór

DOMY

Efektywność energetyczna pod lupą

Zmiany w programie „Czyste Powietrze” oferują realną szansę na znaczne przyspieszenie podniesienia efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych w Polsce.

JEREMI JĘDRZEJKOWSKI

Zmiany w programie „Czyste Powietrze” to realna szansa na znaczne przyspieszenie poprawy efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych w Polsce.

Zapewnienie właściwej temperatury w naszych domach w trakcie chłodnych okresów roku to jeden z podstawowych czynników poczucia komfortu i odpowiedniej jakości życia. Oczywiście ogrzewanie – bez względu na jego rodzaj – zawsze wiąże się z kosztami. Jednak wysokość tych kosztów jest już bezpośrednio związana zarówno z technologią, z której korzystamy do wytworzenia ciepła, jak i z charakterystyką energetyczną naszego budynku.

Kiedyś kwestia źródeł ciepła i opłat za ogrzewanie nie była powszechnie postrzegana jako kluczowa. Zmieniło się to wraz ze wzrostem świadomości dotyczącej zarówno efektywności ogrzewania, jak i zrównoważonego korzystania z zasobów planety. Na ograniczenie niepotrzebnych strat energii bardzo mocno postawiła Unia Europejska. Poprawa efektywności energetycznej budynków stała się jednym z filarów Europejskiego Zielonego Ładu.

W ubiegłym roku zupełnie nową sytuację przyniosła rosyjska agresja na Ukrainę. Jej konsekwencją było m.in. trzęsienie ziemi na rynku tradycyjnych surowców energetycznych. Doprowadziło to do znaczącego wzrostu cen nośników energii. Oszczędzanie energii przez gospodarstwa domowe stało się więc nie tylko przejawem odpowiedzialności za planetę i środowisko, ale także koniecznością.

Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) wraz z Ministerstwem Klimatu i Środowiska wprowadził na rynek nową odsłonę programu „Czyste Powietrze”. Jest ona dostępna od 3 stycznia. Zaproponowane zmiany w programie mają na celu zachęcenie jeszcze większej liczby właścicieli budynków jednorodzinnych do udziału w programie oraz znaczne przyspieszenie jego realizacji.

W najnowszej wersji programu „Czyste Powietrze”

NFOŚiGW jeszcze mocniej zaakcentował rolę poprawy efektywności energetycznej budynków jednorodzinnych poprzez termomodernizację. Efektywność energetyczna budynku to stopień jego przygotowania do zapewnienia komfortu użytkownika zgodnie z przeznaczeniem przy jednoczesnym możliwie najniższym zużyciu energii przez ten obiekt.

Dlatego oprócz dofinansowania wymiany przestarzałego źródła ciepła można skorzystać z bardzo atrakcyjnego pakietu dofinansowania na termomodernizację budynku. Najwyższe dofinansowanie można uzyskać w przypadku przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji.

Najważniejsze zmiany w programie „Czyste Powietrze” od początku 2023 r. to:

- wprowadzenie zachęt finansowych do przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji budynku,
- urealnienie wysokości kosztów kwalifikowanych w stosunku do aktualnych cen materiałów i urządzeń oraz podniesienie maksymalnych kwot dotacji dla przedsiębiorstwa,
- podwyższenie progów dochodowych uprawniających do otrzymania podstawowego, podwyższonego lub najwyższego poziomu dofinansowania,
- przejście na kwoty netto kosztów kwalifikowanych i podniesienie intensywności dofinansowania przedsięwzięcia w związku z finansowaniem programu ze środków europejskich,
- wprowadzenie możliwości złożenia dwóch wniosków o dofinansowanie na warunkach programu obowiązujących od 15 maja 2020 r.; jeżeli ktoś uzyskał już dotację z programu, może kolejny raz ubiegać się o dotację np. na termomodernizację,
- możliwość zakupu i montażu kotła na biomase drzewną (kotła zgazowującego drewno lub kotła na pellet) o emisyjności mniejszej lub równej 20 mg/m³ w budynku podłączonym do sieci dystrybucji gazu,
- od 1 lipca 2023 r. dofinansowanie dla kotłów na biomasę (kotłów zgazowujących drewno oraz kotłów na pellet) będzie dotyczyło wyłącznie kotłów o emisyjności niższej niż 20 mg/m³; zmiana wprowadzona zostaje już obecnie w celu zapewnienia okresu przejściowego,

→ umożliwienie udzielania kredytów bankowych i tym samym dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu, na przedsięwzięcia rozpoczęte do sześciu miesięcy przed złożeniem w banku wniosku o dofinansowanie.

Warto przypomnieć, że program „Czyste Powietrze” jest największym projektem proekologicznym w historii Polski i jednocześnie najważniejszym projektem służącym skutecznej walce ze smogiem oraz poprawie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Realizacja programu zaplanowana jest na lata 2018-2029, jego budżet zaś wynosi 103 mld zł. /©©

Warto przypomnieć, że program „Czyste Powietrze” jest największym projektem proekologicznym w historii Polski i jednocześnie najważniejszym projektem służącym skutecznej walce ze smogiem oraz poprawie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Realizacja programu zaplanowana jest na lata 2018-2029, jego budżet zaś wynosi 103 mld zł. /©©

Warto przypomnieć, że program „Czyste Powietrze” jest największym projektem proekologicznym w historii Polski i jednocześnie najważniejszym projektem służącym skutecznej walce ze smogiem oraz poprawie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Realizacja programu zaplanowana jest na lata 2018-2029, jego budżet zaś wynosi 103 mld zł. /©©

ROZMOWA

Pracujemy już nad kolejnymi nowymi rozwiązaniami

Po zmianach liczymy na wzrost liczby wniosków – mówi Paweł Mirowski, zastępca prezesa NFOŚiGW, pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów ds. programu „Czyste Powietrze” i efektywności energetycznej budynków.

JEREMI JĘDRZEJKOWSKI

Jakich efektów oczekujecie po nowej odsłonie programu „Czyste Powietrze”?

Program stale się rozwija. Pracujemy nad jego ulepszeniem, większą dostępnością, upraszczaniem, tak aby w 2029 r. można było uznać, że został zrealizowany z sukcesem. Obecne zmiany są odpowiedzią na potrzeby Polaków ukształtowane przez międzynarodową sytuację geopolityczną i ekonomiczną. Mamy przekonanie, że teraz program znacznie przyspieszy i dużą część projektów

MAT. PRAS.

będą stanowiły inwestycje obejmujące kompleksową termomodernizację. Liczymy, że po okresie pewnej stagnacji w składanych wnioskach w 2022 r., obecnie, po zmianach, nastąpi wzrost liczby składanych wniosków – co już zaczynamy obserwować.

Dlaczego kompleksowa termomodernizacja domów jednorodzinnych jest tak ważna?

Może ona przynieść zmniejszenie zapotrzebowania na energię budynku nawet o 70 proc. i odpowiednio niższe wydatki na zakup paliwa. To wyjątkowy

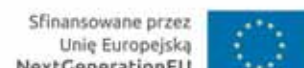
program, który jest wielką szansą dla gospodarstw domowych na zastosowanie rozwiązań prośrodowiskowych, a przede wszystkim podnoszących poziom życia także poprzez znaczne zmniejszenie wydatków ponoszonych przez polskie rodziny na zakup opału.

Nad jakimi rozwiązaniami efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych pracuje NFOŚiGW?

Pracujemy nad wdrożeniem usługi tzw. operatorów, firm lub osób, które będą wsparciem dla beneficjentów o najniższych dochodach. Beneficjentów, których ograniczają bariery, również mentalne związane z podjęciem decyzji o aplikowaniu do programu, a następnie przeprowadzeniu prac termomodernizacyjnych w swoim domu.

Chcemy pomóc takim osobom, rodzinom przejść przez proces składania wniosku o dofinansowanie oraz proces inwestycyjny w sposób najbardziej dla nich komfortowy i bezpieczny. Praca jest trudna i złożona. Nad tym projektem pracujemy w zespole interdyscyplinarnym, konsultujemy rozwiązania nie tylko z instytucjami krajowymi, ale też z Bankiem Światowym, gminami i potencjalnymi operatorami. Projekt musi uwzględniać możliwości i potrzeby przede wszystkim beneficjenta, ale być także opłacalny dla tzw. operatorów, pogodzić interesy i możliwości prawne stron, stanowić element uzupełniający w już funkcjonującym systemie programu „Czyste Powietrze”. Chcielibyśmy ten projekt zrealizować do końca 2023 r. /©©

DODATEK POWSTAŁ W RAMACH WSPÓŁPRACY Z NARODOWYM FUNDUSZEM OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

VADEMECUM

Co się zmieniło w programie „Czyste Powietrze” od nowego roku

W edycji na 2023 r. – kolejny rok realizacji programu – NFOŚiGW zmodyfikował jego zasady, dostosowując m.in. warunki finansowe do zmian na rynku, które nastąpiły w 2022 r., oraz wprowadzając nowe zachęty dla beneficjentów.

JEREMI JĘDRZEJKOWSKI

Aby zachęcić kolejne osoby do skorzystania z możliwości, jakie daje program „Czyste Powietrze” zmodyfikowane zostały jego zasady. Dotyczy to także kwestii finansowych, takich jak podniesienie progów dochodowych uprawniających do otrzymania dofinansowania czy urealnienie wysokości kosztów kwalifikowanych.

Oto najważniejsze zmiany w programie od 2023 r.

- Zwiększenie progów dochodowych kwalifikujących do dofinansowania. Wynoszą one obecnie: w części 1) 135 tys. zł, w części 2) 1894 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym oraz 2651 zł w gospodarstwie jednoosobowym, w części 3) 1090 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym oraz 1526 zł w gospodarstwie jednoosobowym (szczegóły w tabeli obok).

- Urealnienie kosztów kwalifikowanych w stosunku do aktualnych cen i podniesienie maksymalnych kwot dotacji. Wskaźniki te były bowiem ustalane na etapie tworzenia programu w 2018 r.; od tego czasu ceny materiałów, urządzeń i usług znacznie wzrosły. W celu promowania rozwiązań efektywnych energetycznie, utrzymano wyższą intensywność dofinansowania zakupu i montażu źródeł ciepła o najniższej emisyjności: gruntovej pompy ciepła, pompy ciepła powietrze-woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej oraz podłączenia do sieci ciepłowniczej.

- Wyłączenie z kosztów kwalifikowanych podatku VAT. Dofinansowanie będzie udzielane w odniesieniu do kosztów netto, co pozwoli na ujednolicenie zasad wyliczania kwoty dotacji niezależnie od przyszłych źródeł finansowania.

- Podniesienie intensywności dofinansowania przedsięwzięć w poszczególnych częściach programu (o ok. 10 pkt proc. wobec poprzedniej edycji programu), tak by zrekompensować beneficjentom niekwalifikowalność podatku VAT.

- Dodatkowe finansowanie przy kompleksowej termomodernizacji. W związku z aktualną sytuacją geopolityczną, wzrostem cen nośników energii i inflacją, w programie oprócz realizacji głównego celu, tj. wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe, większy nacisk został położony na poprawę efektywności energetycznej budynku. Wprowadzono dodatkowe zachęty finansowe dla osób, które zdecydują się na kompleksową termomodernizację budynku. Gdy zdecydują się

Nowa wersja programu 2023 „Czyste Powietrze”			
	CZĘŚĆ I PROGRAMU podstawowy poziom dofinansowania	CZĘŚĆ II PROGRAMU podwyższony poziom dofinansowania	CZĘŚĆ III PROGRAMU najwyższy poziom dofinansowania
MAKSYMALNA DOTACJA	do 41 tys. zł (bez kompleksowej termomodernizacji z PV) do 66 tys. zł (z kompleksową termomodernizacją z PV)	do 59 tys. zł (bez kompleksowej termomodernizacji z PV) do 99 tys. zł (z kompleksową termomodernizacją z PV)	do 79 tys. zł (bez kompleksowej termomodernizacji z PV) do 135 tys. zł (z kompleksową termomodernizacją z PV)
Przy KOMPLEKSOWEJ TERMOMODERNIZACJI wymagany audyt energetyczny do 100% kosztów kwalifikowanych / maksymalnie 1200 zł			
INTENSYWNOŚĆ DOFINANSOWANIA	od 40% do 55%	od 70% do 80%	do 100% kosztów kwalifikowanych
MAKSYMALNY DOCHÓD	Roczny dochód wnioskodawcy do 135 tys. zł	Przeciętny miesięczny dochód na osobę do 1894 zł (gospodarstwa wieloosobowe) do 2651 zł (gospodarstwa jednoosobowe) Wymóg: Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o dochodach wydawane przez gminę.	
		do 1090 zł (gospodarstwa wieloosobowe) do 1526 zł (gospodarstwa jednoosobowe) Wymóg: do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o dochodach wydawane przez gminę lub prawo do otrzymania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego.	
LICZBA TRANSZ ROZLICZEŃ		do trzech (przy ścieżce bankowej - jedna)	do pięciu do trzech (dotacja z prefinansowaniem)
OKRES REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA		do 30 miesięcy (przy ścieżce bankowej do 18 miesięcy)	do 36 miesięcy (brak ścieżki bankowej)
		do 18 miesięcy od daty złożenia wniosku (dotacja z prefinansowaniem)	

Maksymalne kwoty dotacji mogą być powiększone o koszt audytu energetycznego – do 100% intensywności dofinansowania, ale nie więcej niż 1200 zł.

Maksymalne dotacje dla wybranych kategorii kosztów kwalifikowanych w programie „Czyste Powietrze”						
czysstepowietrze.gov.pl	Podstawowy poziom dofinansowania łącznie do 66 000 zł KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA z PV		Podwyższony poziom dofinansowania łącznie do 99 000 zł KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA z PV		Najwyższy poziom dofinansowania łącznie do 135 000 zł KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA z PV	
	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów netto)	Maksymalna kwota dotacji (zł)	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów netto)	Maksymalna kwota dotacji (zł)	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent faktycznie poniesionych kosztów netto)	Maksymalna kwota dotacji (zł)
Audyt energetyczny	100%	1200	100%	1200	100%	1200
Podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączeniem	55%	12 200	80%	17 800	100%	22 200
Pompa ciepła powietrze/woda	40%	12 600	70%	22 000	100%	31 500
Pompa ciepła powietrze/woda (o podwyższonej klasie efektywności energetycznej)	55%	19 400	80%	28 100	100%	35 200
Pompa ciepła powietrze/powietrze	40%	4 400	70%	7 800	100%	11 100
Gruntowa pompa ciepła (o podwyższonej klasie efektywności energetycznej)	55%	28 000	80%	40 700	100%	50 900
Kocioł gazowy kondensacyjny	40%	6 100	70%	10 700	100%	15 300
Kotłownia gazowa	45%	8 300	70%	13 900	100%	18 500
Kocioł olejowy kondensacyjny	40%	7 400	70%	13 000	100%	18 500
Kocioł zgasowujący drewno	40%	6 600	70%	11 700	100%	16 700
Kocioł zgasowujący drewno (podwyższony standard)	45%	9 000	70%	14 300	100%	20 400
Kocioł na pellet drzewny	40%	5 600	70%	9 700	100%	13 900
Kocioł na pellet drzewny (podwyższony standard)	45%	9 100	70%	14 300	100%	20 400
Ogrzewanie elektryczne	40%	5 600	70%	9 700	100%	13 900
Instalacja c.o. i c.w.u.	40%	8 100	70%	14 300	100%	20 400
Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła	40%	6 700	70%	11 700	100%	16 700
Mikroinstalacja fotowoltaiczna	40%	6 000	70%	9 000	100%	15 000

Koszty termomodernizacji: ocieplenie przegród, wymiana okien, drzwi i bram garażowych nie mają limitu kwotowego i są dofinansowane w określonym % do poniesionych kosztów netto.

na kompleksową termomodernizację budynku, będą mogli uzyskać zwiększone dofinansowanie (dotąd można było złożyć tylko jeden). Taką możliwość dostaną beneficjenci, którzy wcześniej otrzymali dotację w ramach programu. W drugim wniosku możliwe będzie wykonanie zarówno częściowej termomodernizacji budynku, jak i kompleksowej, na podstawie audytu energetycznego. Wyjątkiem jest sytuacja wnioskowania o kompleksową termomodernizację budynku w ramach pierwszego wniosku o dofinansowanie. Po realizacji

Wprowadzenie możliwości złożenia dwóch wniosków o dofinansowanie (dotąd można było złożyć tylko jeden). Taką możliwość dostaną beneficjenci, którzy wcześniej otrzymali dotację w ramach programu. W drugim wniosku możliwe będzie wykonanie zarówno częściowej termomodernizacji budynku, jak i kompleksowej, na podstawie audytu energetycznego. Wyjątkiem jest sytuacja wnioskowania o kompleksową termomodernizację budynku w ramach pierwszego wniosku o dofinansowanie. Po realizacji

tej inwestycji i wypłacie dotacji nie będzie możliwości składania kolejnego wniosku o dofinansowanie w ramach programu.

Wprowadzenie możliwości uzyskania dotacji na kocioł na biomasę drzewną o obniżonej emisyjności cząstek stałych mniejszej lub równej 20 mg/m³ w przypadku, gdy budynek jest podłączony do sieci dystrybucji gazu. Jest to związane z aktualną sytuacją cenową na rynku paliw. Takie działanie będzie możliwe, jeśli jest zgodne z docelowymi zapisami uchwał antysmogowych obowiązujących na danym terenie.

Eliminacja dofinansowania kotłów na biomasę drzewną, których emisyjność cząstek stałych przekracza 20 mg/m³. Zastosowano przy tym okres przejściowy. Dofinansowanie zakupu i montażu takich kotłów będzie możliwe wyłącznie dla beneficjentów, którzy zakupili i zamontowali takie źródło ciepła do 30 czerwca 2023 r. pod warunkiem złożenia wniosku o dofinansowanie w tym terminie.

Umożliwiono udzielanie kredytów bankowych i dotacji

na ich spłatę na przedsięwzięcia rozpoczęte do sześciu miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w banku. Ponadto kredytem będzie mogło być objęte całe przedsięwzięcie, włącznie z podatkiem VAT.

W związku z powyższymi zmianami uproszczono rozliczenia, tak aby przyspieszyć wypłaty dotacji dla beneficjentów przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa wydatkowania środków publicznych oraz spełnieniu wszystkich wymogów finansowania Unii Europejskiej. /@e

DOMY JEDNORODZINNE

Termomodernizacja krok po kroku

Najlepszy efekt uzyskamy, jeśli przeprowadzimy termomodernizację w sposób kompleksowy. Bardzo istotna dla końcowego wyniku realizowanej inwestycji jest kolejność wykonywanych prac, a także ich zakres.

JEREMI JĘDRZEJKOWSKI

Wymiana starego, nieefektywnego źródła ciepła i termomodernizacja budynków mieszkalnych jednorodzinnych to fundamentalne założenia programu „Czyste Powietrze”. Efektem ma być podniesienie bezpieczeństwa cieplnego w budynkach jednorodzinnych i spadek rachunków za ogrzewanie.

Podstawowe założenia programu

Do kogo kierowany jest program? Do właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Na co można pozyskać dofinansowanie? Na kompleksową termomodernizację budynków oraz wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy.

Jakie są dotychczasowe efekty realizacji programu i zainteresowanie pozyskaniem dofinansowania? Według najnowszych danych (łącznie od 19 września 2018 r. do 13 stycznia 2023 r.) złożono 540 499 wniosków. Wnioskowane dofinansowanie sięga 10,2 mld zł. Dotąd podpisano zaś 475 330 umów

na kwotę dofinansowania niemal 8,7 mld zł, z kolei wypłacono ponad 4,26 mld zł dofinansowania.

Po pierwsze – audyt

Przystępując do modernizacji domu, należy właściwie zaplanować zakres i kolejność prac. Ma ona kluczowe znaczenie dla końcowego efektu i osiągniętych wyników oraz oszczędności w wydatkach na ogrzewanie.

Najlepszy efekt uzyskamy, jeśli przeprowadzimy termomodernizację w sposób kompleksowy. Przy czym można rozłożyć prace na poszczególne etapy – na przykład ze względów finansowych. Ale nadal musimy pamiętać o właściwej kolejności działań.

Oczywiście wszelkie prace przy kompleksowej termomodernizacji powinien poprzedzić audyt energetyczny. To powinien być pierwszy krok na drodze do realizacji inwestycji. Przyniesie on wytyczne dotyczące zakresu prac w naszym konkretnym przypadku.

Termomodernizacja

Następnie wszelkie działania należy realizować na podstawie audytu. Może to być m.in. docieplenie ścian zewnętrznych (np. styropianem lub wełną) i montaż nowej, energooszczędnej stolarki okiennej i drzwiowej. Kolejnym działaniem do wykonania może być

termoizolacja dachu (jest to krok szczególnie ważny, jeśli mamy użytkownik poddasze), a potem podłogi na gruncie lub stropu nad nieogrzewaną piwnicą. Następny krok może obejmować modernizację instalacji c.o. i c.w.u. Warto rozważyć również montaż instalacji wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz zaworów termostaticznych.

Oczywiście przychodzi także moment, w którym następuje wymiana kotła. Eksperti wskazują, że ważne, by odpowiednio ten moment dobrać, gdyż moc nowego kotła należy dostosować do

zapotrzebowania na energię cieplną w już zmodernizowanym budynku. Po przeprowadzeniu niezbędnych prac to zapotrzebowanie będzie oczywiście o wiele mniejsze niż przed remontem. Dlatego ważne jest, by użyć źródła ciepła dopasowanego do potrzeb – bo tylko wtedy będzie pracowało w pełni optymalnie.

Efekty przeprowadzonych zmian bardzo szybko zobaczymy w niższych rachunkach. Jak bowiem podkreślają eksperci, efektywne energetycznie budynki to gwarancja zmniejszenia ich zapotrzebowania na energię

nawet do 70 proc. wobec stanu wyjściowego.

A może sięgnąć po odnawialne źródła energii?

Naszą inwestycję można także uzupełnić o odnawialne źródła energii. Dzięki temu w dłuższej perspektywie będziemy płacić jeszcze mniejsze rachunki. Warto rozważyć montaż pompy ciepła, zwłaszcza w połączeniu z instalacją fotowoltaiczną, która będzie miała duży udział w wytwarzaniu energii elektrycznej niezbędnej do działania pompy. Można też

rozważyć montaż kolektorów słonecznych. Mogą one stanowić kolejne źródło wspomaganie ogrzewania i podgrzewania ciepłej wody użytkowej.

Planując działania związane z termomodernizacją, warto także pamiętać o doradcach energetycznych. Pomagają oni przy inwestycjach w efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii, m.in. w zakresie wyboru źródeł finansowania i przygotowania dokumentów. Z ich usług korzystają przede wszystkim samorządy i inne instytucje publiczne, firmy oraz mieszkańcy. Szczegóły na stronie: doradztwo-energetyczne.gov.pl. /©©

INWESTYCJE

Ile można zyskać na uczestnictwie w programie

Na radykalną poprawę parametrów starego, nieefektywnego energetycznie domu – co przyniesie znaczne obniżenie kosztów ogrzewania – można pozyskać atrakcyjne dofinansowanie.

JEREMI JĘDRZEJKOWSKI

O jakich kwotach mowa? Dotacja w programie „Czyste Powietrze” na kompleksową termomodernizację budynku mieszkalnego jednorodzinnego, połączoną z wymianą nieefektywnego, starego źródła ciepła na paliwo stałe na nowoczesne, może wynosić do 66 tys. zł dla podstawowego poziomu dofinansowania, do 99 tys. zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania oraz do 135 tys. zł dla najwyższego poziomu dofinansowania. W ramach każdego z tych progów możliwe do realizacji są trzy opcje skali modernizacji budynku. Dodatkowo dla wszystkich poziomów możliwa do pozyskania jest dotacja do 1200 zł na audyt energetyczny.

Wspomniane opcje determinują poziom dofinansowania z programu. Co obejmują?

Opcja 1. obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zakup i

montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo gruntowej pompy ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu.

Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu):

- demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych),
- zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych (zawiera również demontaż),
- dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyza.

Opcja 2. obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż innego źródła ciepła lub ciepła i cwu niż wymienione w opcji 1. lub zakup i montaż kotłowni gazowej. Dodatkowe opcje są podobne jak w opcji 1.

Wreszcie opcja 3. dotyczy budynków, w których już jest zainstalowane efektywne źródło ciepła, więc przedsię-

wzięcie może dotyczyć pozostałych elementów (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):

- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, bram

garażowych (zawiera również demontaż),

→ wykonanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audytu energetycznego, dokumentacji projektowej, ekspertyzy.

Dodatkowo w nowej wersji programu wprowadzono zachęty do kompleksowej termomodernizacji budynku, dzięki któ-

rej zostanie osiągnięty co najmniej jeden z wymaganych wskaźników: zmniejszenie zapotrzebowania na energię użytkową do 80 kWh/(mkw.*rok) lub o minimum 40 proc. W tym celu najpierw należy przeprowadzić audyt energetyczny budynku, który wskaże zakres prac pozwalający na zmniejszenie zapotrzebowania na energię użytkową do wskazanego poziomu, a następnie do końca realizacji przedsięwzięcia w całości zrealizować ten wariant z audytu.

Warto dodać, że najlepsze efekty i najwyższe dofinansowanie przynosi oczywiście kompleksowa termomodernizacja budynku, wykonana na podstawie audytu energetycznego, połączona z wymianą starego źródła ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródło ogrzewania, które może być wspierane przez instalację odnawialnych źródeł energii.

Jak to wygląda w praktyce? Spójrzmy na przykład (także na ilustracji przy tekście). Przyjmijmy zakres modernizacji z opcji 1. dla rodziny o prognozie dochodowym uprawniającym do najwyższego poziomu dofinansowania. Rodzina mieszka w domu o pow. 120 mkw. z 1975 r., źródłem ciepła jest

kopciuch, a budynek wymaga pełnej termomodernizacji.

Zakres prac obejmuje ocieplenie dachu i podłogi na gruncie, ocieplenie ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację instalacji c.o. i cwu, montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, wymianę kopciucha na gruntową pompę ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej oraz montaż instalacji fotowoltaicznej.

Założmy, że koszt inwestycji wynosi w tym przypadku 136 200 zł netto. Wysokość dotacji będzie zależała od decyzji beneficjenta, czy realizuje kompleksową termomodernizację na podstawie audytu energetycznego i zmniejszy zapotrzebowanie na energię użytkową do 80 kWh/(mkw.*rok) lub o minimum 40 proc., czy realizuje przedsięwzięcie bez kompleksowej termomodernizacji, bez dodatkowych warunków.

W pierwszym przypadku (z kompleksową termomodernizacją) dotacja może wynieść do 136 200 zł, natomiast bez kompleksowej termomodernizacji – do 79 000 zł. W efekcie prac zmniejszenie kosztów ogrzewania wyniesie aż ok. 85 proc. /©©